

Groei

De scheurkalender is gegroeid van bescheiden papierblokjes op een kartonnen schild (denk aan wat Chinese restaurants en autodealers wel meegeven) tot grotere bladblokken in zeer veel variëteiten en enorme oplagen.

Koren

De kerk was er vroeg bij. Een bekende in de vorige eeuw was de *Bijbelse Maranathakalender*. De in 1914 opgerichte *Een Handvol Koren* van de Gereformeerde Zendingsbond bestaat nog steeds, nu als gebonden dagboek.

Bescheuren

Ver voor de grote hausse aan scheurkalenders maakte komisch duo Koot en Bie al naam met de *Bescheurkalender*. Die verscheen elk jaar tussen 1972 en 1986

Meedoen

Sanne Bloem (1983) stelt een scheurkalender samen met bijdragen van iedereen die maar wil meewerken. Insturen voor 2018 kan niet meer, voor 2019 wel. www.zelfge-maakt-scheurkalender.nl

365 blaadjes

Scheurkalenders hebben 365 blaadjes, net als de Gregoriaanse kalender waarop de algemene tijdsindeling is gebaseerd (eens in de vier jaar een schrikkel-dag, sinds 1582).

5779

Er rouleren ook veel andere kalenders; de joodse begon deze week aan het jaar 5779. De joodse kalender is lunisolair (de maanden beginnen bij nieuwe maan; een jaar is dan 354 dagen. In 19 jaar tijd zijn er zeven met een schrikkelmaand.

1439

De islamitische kalender begint in het jaar 622 (toen Mohammed van Mekka naar Medina verhuisde) en is ook lunisolair. Deze kalender werkt met cycli van dertig jaar waarin er elf een extra dag hebben. Deze week begon het jaar 1439.

Dy iepenheid,
dy hannelsgeast
en dy ferbining
hawwe der
altiten west

FRYSKE TEGELS ÚT DELFT

Yn 1877 wurdt de earste folkekundige tentoanstelling fan Fryslân yn Ljouwert hâlden: de Historische Tentoonstelling van Friesland. Omdat Hylpen yn dy tiid besjoen wurdt as in oerbliuwsel fan in oerâlde Fryske kultuer, wurdt der in keamer ynrjochte op syn Hylpersk. Hup, wat Hylper tegeltsjes oan 'e muorre. Ut it depot even wat kleurich beskildere meubilêr. Porsleinen boarden boppe de skoarstienmantel, wat poppen dertusken yn Hylper dracht. Allee, typysk Frysk! De Hylper keamer makke nasjonaal en ynternasjonaal djippe yndruk. Dat de minsken samar troch dizze keamer rinne koene, wie folslein nij yn museumlân. En de ynrjochting fûn elts ek prachtich. Mar oft it ynterieur no typysk Frysk wie...

De tegeltsjes wiene yn Delft makke, it diggelguod yn Sina, en de stof fan de Hylper klaaiïng kaam út Indië. Identiteit giet miskien net om oarsprong, mar om wat jo dermei dogge. (GvdM)

AMALIA (1)

As jo tinke dat skries Amalia neamd is nei prinsesse Amalia, dan hawwe jo it mis. Dizze steltrinner hat syn namme te tankjen oan de stêd Santa Amalia yn Súd-Spanje, ien fan de plakken op de trekrûte fan de skries. De skriezen út Noardwest-Europa hawwe foar njoggentich prosint har briedplak yn Nederlân. Amalia briedt alle jierren yn Fryslân: yn in stik greide flakby Britswert. As de globetrotter dêr oankomt, hat dit mantsje al in tocht fan sa'n tsientûzen kilometer efter de rêch. Syn rûte? Spanje, Súd-Senegal, Noard-Senegal, Spanje, Britswert. En wat sa bysûnder is: syn fleanskema is al fiif jier hast op de dei ôf itselde, sa ûntduts de Ryksuniversiteit fan Grins dy't ûndersyk docht nei de skries. Itselde jildt nammers foar syn wyfke. Dat giet har eigen gong yn Europa, mar alle jierren yn de twadde wike fan maart treft it pear elkoar trou wer yn it Fryske greidefjild. (GvdM)